

BORBÉLY JÁNOS, DR.

1905. október 31. Budapest – 2000. november 13. Pomáz, Pest megye

Jogi tanulmányai elvégzése után, 1933 októberében egységes bírói és ügyvédi vizsgát tett. 1938. május 18-ától a Battonyai Járásbíróságon, 1939. július 18-ától a Nagykátai Járásbíróságon, majd 1941. október 21-étől a Pestvidéki Járásbíróságon bírászkodott. 1942. március 16-án került a Pestvidéki Törvényszékhez, ahol előbb bíró, majd a háború befejezése után, 1946. január 1-jétől törvényszéki tanácselnök lett. 1946 és 1948 között az Igazságügyminisztériumban, az ügyész felügyeleti osztályon dolgozott, majd 1948. július 3-ától 1950. március 31-ig a Népfőügyészség vezetőjeként tevékenykedett. Több koncepciós per ügyészeként részt vett törvénysértő eljárásokban, a vádat képviselte a „Rajk”-, az „SZDP”-, és a „Kádár”-ügyben is.

A legfőbb államügyész helyetteseként tevékenykedett 1949. november 25-e és 1953. május 30-a között, majd törvénytelen eltávolítása után az Állami Fuvarozási és Kordélyozási Vállalatnál lett jogtanácsadó. A Legfelsőbb Bíróságra az elnök, dr. Domonkos József javaslatára került, ahol 1957. május 21-től bíró, majd 1958. november 1-jétől tanácsvezető volt.

A forradalom utáni megtorlás kapcsán nevéhez fűződik a legtöbb kihirdetett és végrehajtott halálos ítélet, összesen 66 főt ítéltek halálra, akik közül egyet távollétében ítéltek el. 1962 nyarán az MSZMP KB Adminisztratív Osztálya javasolta felmentését, amit az Elnöki Tanács 1962. szeptember 14-én fogadott el, így nyugállományba kényszerült. A kormány kivételes nyugdíjat állapított meg számára. Eltávolításának oka az '56 előtti koncepciós perekben való részvétele volt. Nyugdíja mellett hosszú évekig a Budapest XIII. kerületi Autójavító Vállalatnál dolgozott, így egyszerre kapott nyugdíjat és fizetést is. 1986-ban kérvényezte kivételes nyugdíjának emelését, amit a Minisztertanács Kivételes Ellátások Bizottsága engedélyezett számára, összegét 5353 Ft-ban állapítva meg 1987. március 1-jétől.

IRODALOM

Zinner Tibor: *A Kádári megtorlás rendszere*. Hamvas Intézet, Budapest, 2001.

Zinner Tibor: Utak és tévutak. A XX. századi magyar felsőbbírászkodás káderpolitikájában '56 után. In Bódiné Dr. Beliznai Kinga: *A Kúria és elnökei III*. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2015. 180., 202-204.